

IES-GEN 203 / 20.03.2023

Raport

Deschiderea Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii

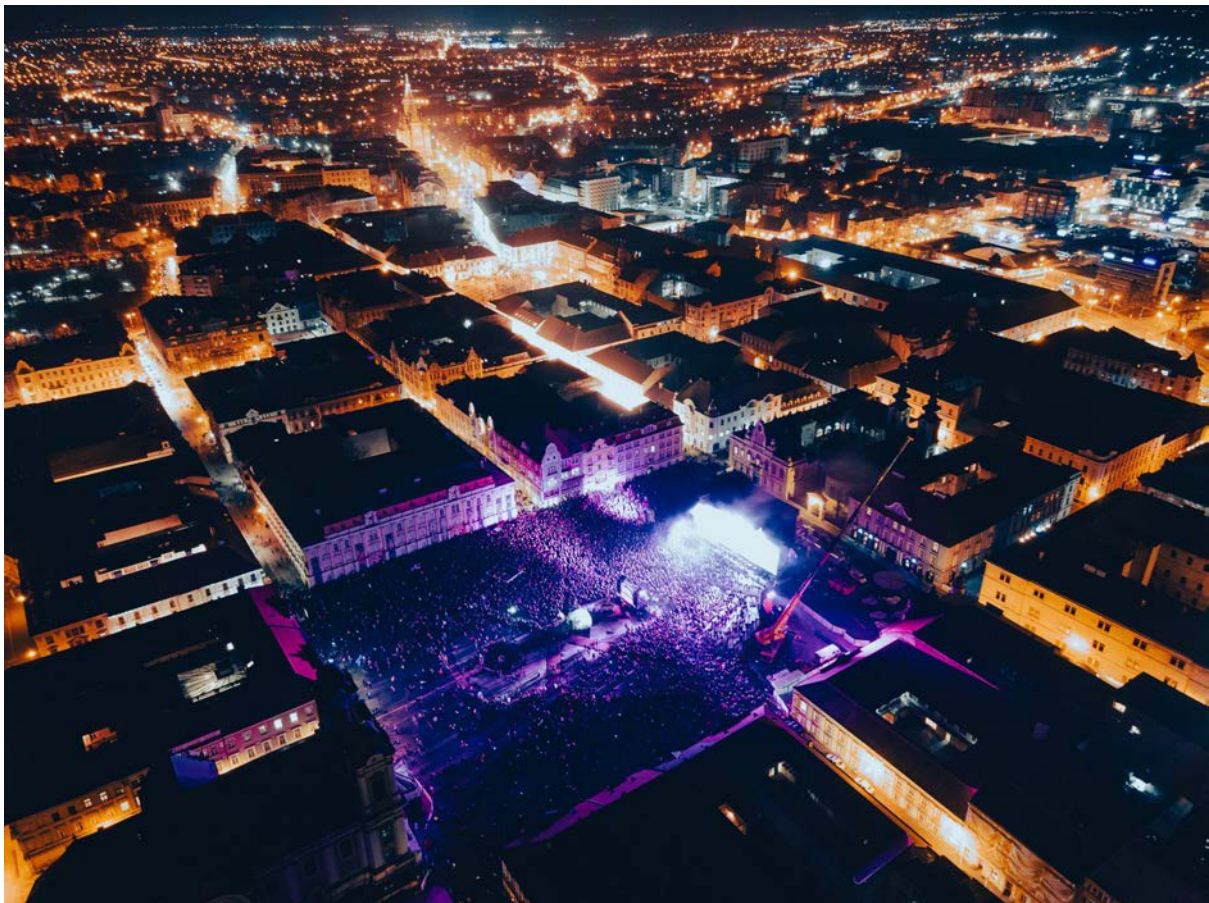
Deschiderea Timișoara 2023 este un program finanțat de Municipiul Timișoara, coordonat și organizat de Centrul de Proiecte Timișoara. Deschiderea Timișoara 2023 este un program compus din evenimente produse de actori culturali și de comunitate.

Programul cultural național „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în anul 2023” este finanțat de către Municipiul Timișoara, Ministerul Culturii și Consiliul Județean Timiș.

Programul cultural național „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în anul 2023” se află sub Înaltul Patronaj al Președintelui României.

„Dear Timisoarians, congratulations on your designation as European Capital of Culture 2023. You have embarked on an amazing journey of transformation for your city and region. You can be very proud of yourselves for all the work achieved to get to this point of the Opening of your special year. Well done!” — Else Christensen-Redzepovic, Panel Member at European Commission

*Sărbătorim Deschiderea!
Piața Unirii ©Florin Gherasim*

Context

Programul Capitală Europeană a Culturii evidențiază bogăția și diversitatea culturală din Europa, celebrează elementele culturale comune ale cetățenilor europeni, contribuie la creșterea sentimentului de apartenență a cetățenilor europeni la un spațiu cultural comun și promovează aportul culturii la dezvoltarea orașelor. Programul a demonstrat de-a lungul timpului că are un rol important în regenerarea orașelor, creșterea profilului internațional al acestora, creșterea sentimentului de încredere și mândrie a locuitorilor lor în raport cu valorile care stau la baza dezvoltării acestuia, revigorarea sectorului cultural sau stimularea turismului.

Pentru orașele deținătoare ale titlului, evenimentul de deschidere este o ocazie de a demonstra excelența artistică, dimensiunea europeană și participarea publicului la evenimentele propuse în programul cultural. Este, de asemenea, o ocazie excelentă pentru a prezenta evenimente din programul cultural conceput pentru întregul an, care să-i prezinte diversitatea, să contureze câteva arii tematice strategice pe care acesta este construit și să prefigureze moștenirea pe care acesta o lasă.

În cazul Deschiderii Timișoara 2023, rolul Centrului de Proiecte în organizare s-a conturat în jurul următoarelor direcții strategice:

- crearea, în afara calendarului „tradițional” de evenimente, de *reasons to come* (momente de neratat), esențiale pentru profilarea orașului ca destinație la nivel regional, național, european și internațional;
- programarea în spațiul public de evenimente cu audiență largă, cu o producție elaborată, cu intenția de a da semnale pozitive către industria de evenimente din România și spațiul internațional, confirmând prezența Timișoarei în circuitul de booking al artiștilor, inaugurarea de spații noi pentru proiecte culturale și artistice și consolidarea de parteneriate strategice;
- provocare adresată locuitorilor Timișoarei, dar și vizitatorilor, de a trăi și imagina noi moduri, ritmuri și timpuri de a experimenta orașul.

În contextul acestei abordări strategice și prin colaborările și întâlnirile dintre artiștii internaționali și români, am reușit să transmitem de la Timișoara către Europa și întreaga lume, că solidaritatea, curajul și o societate deschisă oferă răspunsuri relevante în vremuri de deznădejde, de dezbinare socială și de provocări ecologice.

Program

Sub abordarea *Deschiderea Timișoara 2023: un weekend pentru un an!*, programul a reunit **peste 130 de evenimente distribuite în întregul oraș**. Deschiderea Timișoara 2023 a însemnat spectacole memorabile, artă curajoasă, idei care deschid lumea, vizitatori din Europa întreagă și comunități deschise.

Încă din prima zi a Deschiderii, publicul s-a putut bucura de o **suită de expoziții, deschise pe parcursul mai multor luni**, unele chiar până la finalul anului:

- **Expoziția colectivă centrală *Chronic Desire - Sete Cronică*** (17 Februarie – 23 Aprilie);
- ***Mircea Nicolae - Lucruri mărunte, lucruri prețioase*** (17 Februarie – 23 Aprilie);
- ***Tu ești alt eu - O catedrală a corpului*** (17 Februarie – 30 Aprilie);
- ***Victor Brauner: Invenții și magie*** (17 Februarie - 28 Mai);
- ***Timpuri Noi: Xenogeneze ale SF-ului*** (17 Februarie – 2 Aprilie);
- ***Ritzi Jacobi & Peter Jacobi. Texturi ale memoriei. Cinci decenii de creație*** (17 Februarie – 5 Mai);
- ***Made up histories have long lives*** (17 Februarie – 16 Aprilie);
- ***Bright Cityscapes: Oglindirea ecosistemului*** (17 Februarie – 2 Aprilie);
- ***Minitremu 10+*** (17 Februarie – 4 Decembrie);
- Instalația ***Pepiniera. 1306 Plante pentru Timișoara*** (18 Februarie - Decembrie).

Insert, Dan Perjovschi, Chronic desire-Sete Cronică Expoziția colectivă centrală, Spațiu public ©Seba Tătaru

centruldeproiecte.ro
contact@centruldeproiecte.ro
+40787.287.100

Trebuie remarcat că expozițiile inaugurate în cadrul Deschiderii au continuat să atragă public numeros în săptămânile care au urmat, dovedindu-se centre de interes pentru audiențe diverse. Expoziția colectivă centrală *Chronic Desire – Sete Cronică* și expoziția *Mircea Nicolae - Lucruri mărunte, lucruri prețioase* au atras până în prezent **16.836 de vizitatori**, în timp ce *Tu ești alt eu - O catedrală a corpului* a fost vizitată de aproximativ **2.000 de oaspeți**. După ce a primit peste **peste 6.000 de vizitatori** în weekendul Deschiderii, expoziția *Victor Brauner: Invenții și magie* continuă să atragă sute de vizitatori săptămână de săptămână, precum și ecouri încurajatoare în presa internațională. Cifrele de audiență estimate pentru alte expoziții sunt: **2.833** (*Minitremu 10+*), **1.115** (*Bright Cityscapes : Oglindirea ecosistemului*), **3.700** (*Made up Histories Have Long Lives*) și 2.728 (*Timpuri Noi: Xenogeneze ale SF ului*). *Pepiniera. 1306 plante pentru Timișoara* a fost vizitată, până în prezent, de **23.569 de vizitatori** și a găzduit deja o serie de evenimente.

*Perpetual Harvest, Anca Benera și Arnold Estefan, Chronic desire-Sete Cronică
Expoziția colectivă centrală, Comenduirea Garnizoanei ©Petru Cojocaru*

Seara de vineri a culminat cu momentul festiv **Sărbătorim Deschiderea!** din Piața Unirii, în cadrul căruia Timișoara i s-a acordat **premiul Melina Mercouri** din partea Comisiei Europene. Premiul reprezintă o recunoaștere pentru efortul pe care orașul l-a depus în drumul către acest titlu, sărbătorind în aceeași măsură independența artistică și diversitatea culturală care caracterizează Programul cultural național „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în anul

2023". Conform estimărilor oficiale ale Inspectoratului de Jandarmi Județean „General Moise Groza” Timiș, **numărul de spectatori din Piața Unirii a atins pragul de 17.000 de persoane.**

*Sărbătorim Deschiderea!
Piața Unirii ©Flavius Neamciuc*

Deschiderea Timișoara 2023 a fost o sărbătoare a întregului oraș. Prin programul **Opening+**, derulat de Centrul de Proiecte Timișoara, din sume alocate de la bugetul de stat, prin Ministerul Culturii, **25 de noi proiecte culturale** propuse de comunitatea locală s-au alăturat programului acestui weekend intens. Acestea au fost pline de energia proaspătă a orașului, oglindind toată diversitatea lui și au dus sărbătoarea în cartiere, din Iosefin, în Soarelui și din Fabric în Complex sau Plopi.

Acest weekend a fost doar începutul unui an irepetabil, care va scoate în evidență tot ce are mai bun de oferit orașul Timișoara, prin valorile care au contribuit la construirea acestuia: inovare, multiculturalitate, diversitate.

Programul complet al evenimentelor culturale din cadrul Deschiderii Timișoara 2023 este disponibil pe site-ul: opening.timisoara2023.eu.

Organizare

În baza viziunii dezvoltate de către membrii echipei curatoriale, care au asigurat direcția de conținut, dar și supervizarea producției pentru o rută festivă de explorare a Programului Cultural Timișoara 2023, Deschiderea a fost construită din **3 tipuri de evenimente și proiecte**:

- cele dezvoltate special pentru acest eveniment de către echipa curatorială și organizate direct de către Centrul de Proiecte al Municipiului Timișoara;
- componente ale Programului Cultural din dosarul de candidatură, organizate de operatori și instituții culturale „gazde” ale Programului Cultural Timișoara 2023;
- proiecte selectate în urma programului de finanțare Opening+, derulat de Centrul de Proiecte al Municipiului Timișoara, cu fonduri de la bugetul de stat, prin Ministerul Culturii.

În pregătirea evenimentului de deschidere s-a acordat o atenție deosebită producției culturale, și un prim pas în acest sens a fost identificarea spațiilor și destinațiilor potrivite pentru fiecare tip de eveniment programat. În procesul de alegere a spațiului public pentru celebrarea din Piața Unirii au fost cooptați colaboratori care au oferit consultanță în managementul mulțimilor, iar recomandările acestora au stat la baza deciziei de a înlătura o suită de elemente din piață și străzile adiacente care ar fi putut reprezenta un pericol mai ales în cazul unei evacuări de urgență pe perioada desfășurării evenimentului. Această decizie s-a dovedit a fi extrem de valoroasă pentru asigurarea confortului și siguranței publicului din piață și evitarea oricăror incidente.

Constituirea unui centru și grup de comanda la nivelul autorităților locale și naționale a facilitat luarea unor decizii adecvate și esențiale pentru organizarea cu succes a evenimentului atât la nivelul protocolului impus de prezența unor înalți demnitari, cât și la nivelul siguranței publice. Grupul de comandă va rămâne activ pe tot parcursul anului și i se va comunica lunar lista evenimentelor desfășurate, marcându-le pe cele care necesită atenție sporită din partea autorităților locale și naționale.

Succesul Deschiderii se datorează muncii în echipă și angajamentului voluntarilor, colaborării dintre Centrul de Proiecte, Asociația TM2023, operatorii culturali și autoritățile publice locale și naționale care au contribuit la organizarea acestuia.

În urma acestui veritabil efort de coordonare și cooperare, au fost formulate o serie de concluzii și recomandări, care pot optimiza sistemul de avizare, comunicarea publică și interinstituțională, coordonarea cu sectorul HORECA și de business, procesele de predare și preluare a amplasamentelor din zona protejată.

*Voluntari Deschidere
Piața Unirii @Flavius Neamciuc*

Comunicare

Deschiderea Timișoara 2023 a beneficiat de un subsite (*landing page*) bilingv dedicat (deschiderea.timisoara2023.eu / opening.timisoara2023.eu), dezvoltat, populat și gestionat de către echipa Centrului de Proiecte și găzduit pe domeniul timisoara2023.eu, gestionat de către Asociației Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii. Pentru o eficiență crescută, strategia și tacticile de comunicare corespundente Deschiderii au fost implementate în coordonare și sincronizare cu echipa asociației.

Deschiderea a avut parte de o identitate vizuală și verbală complexă și distinctă, creată și dezvoltată de către furnizorii contractați de către Centrul de Proiecte al Municipiului Timișoara. Această identitate vizuală și verbală, derivată din identitatea generală a programului Timișoara 2023, a fost tradusă într-o suită de materiale de promovare destinate mediului digital și suporturilor digitale (grafică, filme de prezentare, animații), cât și în materiale de promovare sau elemente de signalistică (afișe, pliante dedicate programului de evenimente, pliante dedicate expozițiilor, cărți poștale, autocolante, bannere, mesh-uri, insigne, sacoșe și alte materiale).

Centrul de presă gestionat în coordonare cu echipa Asociației Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii a funcționat timp de patru zile și a acreditat 180 de jurnaliști din presa locală, națională și internațională. Conform monitorizării de presă MediaTrust, în perioada de

centruldeproiecte.ro
contact@centruldeproiecte.ro
+40787.287.100

proximitate a Deschiderii 1-28 februarie 2023, în media și social media națională au fost 8.223 mențiuni ale programului Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii, cu o audiență cumulată de **101.000.000 de persoane**, distribuită local (21,5%), respectiv național (78,6%). **Echivalentul de publicitate al acestor apariții (AVE) este de 4.260.000 lei (869.387 euro)**, distribuit astfel: presă – 287 mii lei, radio – 63,2 mii lei, TV – 2.310 mii lei, social media – 624 mii lei, portaluri informative – 984 mii lei).

În ceea ce privește campaniile de promovare, am ales următoarele canale cu expunere mare: *Google Ads Search, Google Ads Display, Youtube Ads, Meta Ads* (atât *Facebook*, cât și *Instagram*). În al doilea rând, ne-am axat pe platforme alternative, unde am identificat publicul nostru țintă: *Tik Tok, Pinterest, Reddit, Huawei Ads*. Nu în ultimul rând, au fost folosite reclame de tip *programmatic*, cu scopul de a diversifica formate ale anunțurilor și de a obține afișarea într-o listă de platforme de conținut premium.

Un procent de 70% din întreg bugetul de comunicare digitală a Deschiderii a fost îndreptat către platformele *Google* și *Meta*, pentru a acomoda atingerea unor audiențe extinse. Restul de buget a fost alocat majoritar către *Tik Tok*, care acum este cea de-a treia platformă de social media din România ca număr de utilizatori, după *Youtube* și *Facebook*. Aproximativ 10% din buget a fost direcționat către *programmatic media*, pentru a ne asigura o vizibilitate prioritară, iar restul de buget a mers către platformele alternative care au ajutat foarte mult la nivel de interacțiune și în a asigura puncte suplimentare de întâlnire cu publicul țintă.

Conform raportului companiei specializate Mavericks, care s-a ocupat de implementarea campaniilor digitale, am obținut un total de **18.800.000 afișări** ale tuturor campaniilor desfășurate într-un interval de aproximativ două săptămâni. De asemenea, am redirecționat din campanii 250 mii click-uri, obținând astfel o **rată de click medie de 1.33%**, peste media de referință de 1% a unor platforme. Tot din campanii am obținut un număr de peste **2.300.000 views** și **32.000 engagements**.

Pagina dedicată programului Deschiderii a avut un număr de **72.600 vizitatori**, în timp ce homepage-ul care a prezentat sintetic informația a avut **153.100 vizitatori**. Cele mai vizitate alte pagini din site-ul dedicat, deschiderea.timisoara2023.eu, au fost:

- Pagina dedicată momentelor importante din programul Timișoara 2023 (18.600 vizitatori);
- Pagina dedicată expoziției centrale *Chronic desire – Sete cronică* (4.900 vizitatori);
- Pagina dedicată spectacolului Muare Experience (4.900 vizitatori);
- Pagina dedicată instalației *Pepiniera. 1306 plante pentru Timișoara* (4.400 vizitatori);
- Pagina dedicată concertului Taraf de Caliu (4.300 vizitatori);
- Pagina dedicată expoziției *Victor Brauner: invenții și magie* (4.200 vizitatori);
- Pagina dedicată concertului Implant pentru Refuz (3.200 vizitatori).

Cele mai populare subiecte legate de Deschidere în social media, pe paginile de Facebook (FB) și Instagram (IG) Timișoara 2023 au fost:

Postare	Reach Facebook	Reacții Facebook	Reach Instagram	Reacții Instagram
Ceremonia de Gală	24.625	817	4.714	534
Moment festiv Piața Unirii	73.111	1.927	6.242	1.273
Spectacol Muare Experience	45.936	1.552	4.764	861
Concert Taraf de Caliu și invitați	47.769	1.591	6.051	1.152
Montaj video sinteză Ziua 1	107.616	2.823	13.932	16.464
Concert Jay Jay Johanson	24.857	393	3.329	309
Montaj video sinteză Ziua 2	11.907	376	6.072	7.159
Anunț program	40.595	988	4.399	704
Montaj video sinteză Ziua 3	15.282	370	6.840	7.527
Anunț voluntari	54.710	2.110	5.278	963

Conform statisticilor de trafic oferite de platforma Fathom Analytics, siteul dedicat bilingv a fost vizitat, în perioada de proximitate 15 ianuarie – 22 februarie 2023, de peste **244.000 de vizitatori unici**, însumând peste **488.400 vizite**. În afară de România, țările cele mai interesate de conținutul siteului au fost: Germania, Austria, Franța și Statele Unite ale Americii.

În perioada extinsă 1 ianuarie 2023 – 1 martie 2023, în care comunicarea fost centrată în jurul Deschiderii, paginile de Facebook și Instagram Timișoara 2023 au avut un impact de **1.913.938 persoane**, respectiv **113.311 persoane**. Audiența pentru canalul de comunicare Facebook a fost reprezentată în proporție de 83% de români, 37% fiind din Timișoara. În termeni demografici, audiența a fost compusă din 60% femei, 40% bărbați, grupul 25-54 reprezentând în jur de 80%. Pentru Instagram, 75% din audiență a fost din România, 38% din Timișoara, 66% femei, 34% bărbați, grupul 25-54 reprezentând în jur de 85%.

Buget

Cheltuieli	RON	EURO	%
Artiști	3.676.389	742.705	47%
Artiști expoziții: <i>Expoziția colectivă centrală Chronic Desire – Sete Cronică, Mircea Nicolae – Lucruri mărunte, lucruri prețioase, Tu ești alt eu – O catedrală a corpului.</i> 33 artiști locali, naționali și internaționali – în 5 spații, precum și în spațiul public	2.489.058	502.840	
Artiști spectacole și concerte	1.187.331	239.865	
Producție generală	2.665.044	538.393	34%
Producție expoziții	542.837	109.664	
Producție spectacole	1.512.396	305.535	
Alte costuri producție (închiriere spații, servicii control mulțimi)	197.650	39.929	
Alte costuri (UCMR, programe mediere, asigurări)	412.160	83.265	
Comunicare și promovare	875.722	176.913	11%
Recepții (oficiale, vernisaje, spectacole, concerte)	318.418	64.327	4%
Cazare, masă și transport (artiști, invitați alte CEaC)	323.325	65.318	4%
Total	7.858.898	1.587.656	100%

Incluziune și accesibilizare

Deschiderea Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii (17-19 februarie) a fost un eveniment incluziv, o sărbătoare pentru întreaga comunitate. În acest spirit, s-au luat multiple măsuri care să crească gradul de accesibilitate al spațiilor și evenimentelor din program.

centruldeproiecte.ro
contact@centruldeproiecte.ro
+40787.287.100

Platformă cu rampă pentru persoane cu dizabilități instalată pentru concertul din Piața Unirii ©Centrul de Proiecte

În spațiul din fața scenei a fost instalat un podium metalic dotat cu bare de sprijin și o rampă care facilitează vizibilitatea scenei pentru persoanele care folosesc fotoliu rulant precum și un spațiu de siguranță pentru persoane cu alte tipuri de dizabilități.

În premieră la Timișoara, persoanele cu deficiențe de auz din public au beneficiat de interpretarea artistică a concertelor din Piața Unirii. Astfel, vineri, 17 februarie, între orele 19:25 și 22:00, Lavinia Chițu, una dintre puținele interprete de concert în limba semnelor române a fost pe scenă, alături de artiști, și a tradus versurile și redat ritmul muzicii, astfel încât persoanele cu deficiențe de auz să se poată bucura de un spectacol memorabil.

Expoziția colectivă centrală a Deschiderii Timișoara 2023, *Chronic desire – Sete cronică*, este găzduită de un spațiu accesibil persoanelor cu dizabilități, la Bastionul Maria Theresia (corpul spre Facultatea de Medicină). Facilitățile includ trasee fără bariere dinspre Punctele Cardinale și Hotel Continental, intrare fără bariere și toaletă adaptată. De asemenea, vizitatorii cu dizabilități ai expoziției multimedia *Tu ești un alt eu – O catedrală a corpului* a Adinei Pintilie, de la Kunsthalle Bega, pot utiliza liftul de acces pentru etajul 1 al clădirii.

centruldeproiecte.ro
contact@centruldeproiecte.ro
+40787.287100

Doru Mihăescu, membru al Asociației Handicapaților Locomotor, în vizită la Kunsthalle Bega © Centrul de Proiecte

La **Cinema Victoria** (str. Ciprian Porumbescu, nr. 2), unde au fost proiectate în weekendul Deschiderii filme europene de excepție și animații pentru copii, în fața cinematografului există locuri de parcare rezervate persoanelor cu dizabilități, intrarea în cinematograful este fără bariere și cu rampă și există și o toaletă adaptată.

Centrul Cultural Faber (Splaiul Peneș Curcanul, nr. 4-5), unde în weekendul Deschiderii a fost inaugurată expoziția *Bright Cityscapes: Mirroring the Ecosystem*, este un spațiu cu intrare fără bariere și are, de asemenea, toaletă adaptată.

Muzeul Apei / Stația de Tratare a Apei (Calea Urseni) i-a așteptat pe participanți în zilele de 18 și 19 ianuarie cu ateliere pentru copii și tineri și tururi ghidate. Două dintre clădirile de patrimoniu industrial beneficiază de intrări și trasee de vizitare fără bariere, iar pavilionul nou construit este dotat cu toaletă adaptată.

Printre facilitățile de la **Teatrul Basca**, unde duminică, 19 februarie, a avut loc spectacolul Zambra Kabarett, se numără o rampă mobilă și sprijin la accesul în sala de spectacol.

Biserica Reformată Noul Mileniu, unde a avut loc concertul de cameră susținut de Cvartetul Kosztándi din Ungaria, pe 19 februarie, de la ora 18:00, are o intrare fără bariere.

Ecouri și testimoniale

În această secțiune vă prezentăm câteva selecții din reacțiile publicului specializat și ale publicului general la câteva dintre momentele-cheie ale programului și reverberația evenimentului de deschidere în comunitate.

După cum reiese din numeroasele articole publicate în media națională și internațională, Timișoara și-a reconfirmat vocația de gazdă a artelor într-un moment de sincronizare cu bienalele și muzeele importante din întreaga lume.

Expoziția colectivă Chronic desire – Sete cronică propune, în spații multiple din oraș (Bastionul Maria Theresia, Comenduirea Garnizoanei Timișoara, Muzeul de Transport Public „Corneliu Miklosi”, Palatul Ștefania) noi feluri de a citi și de a simți momentul politic și ecologic critic pe care îl traversăm împreună.

Vă prezentăm în continuare câteva extrase din rapoartele custozilor și evenimentelor de educație și mediere coordonate de către Asociația Culturală Contrasens pentru spațiile de expoziție *Chronic desire – Sete Cronică*, precum și câteva ecouri în presă.

Palatul Ștefania

„Majoritatea vizitatorilor sunt persoane din cartier sau vecinii din împrejurimi. Cu toții vin din curiozitate, unii aprobă, alții dezaprobă, dar sunt entuziasmați că se întâmplă ceva lângă ei.”

„Și-au făcut curajul câțiva elevi care trec zilnic pe lângă Ștefania și au intrat.”

*Întâlnire cu istoria 2007-2022, Mona Vătămanu, Chronic desire-Sete Cronică
Expoziția colectivă centrală, Palatul Ștefania ©Cătălin Bătrînu*

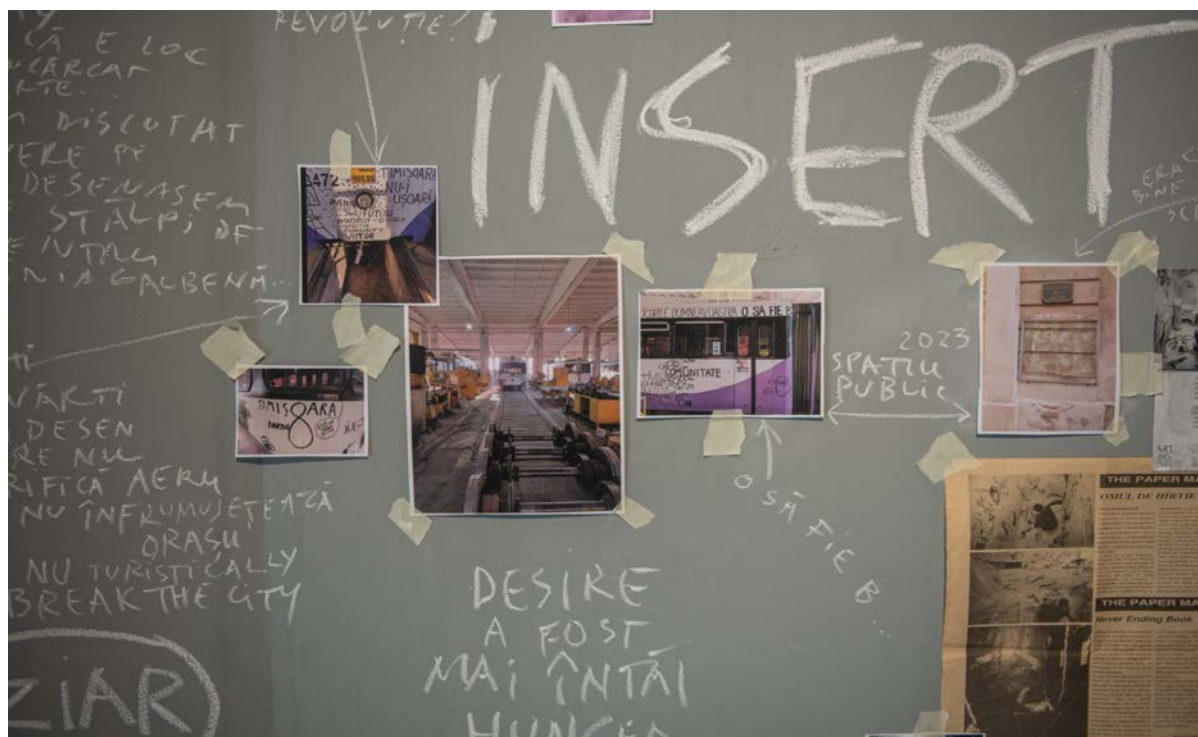

centruldeproiecte.ro
contact@centruldeproiecte.ro
+40787.287100

Comenduirea Garnizoanei

„Au venit vizitatori chiar și pe timp de ploaie. Deși ne gândeam că ploaia o să-i țină pe oameni în casă.”

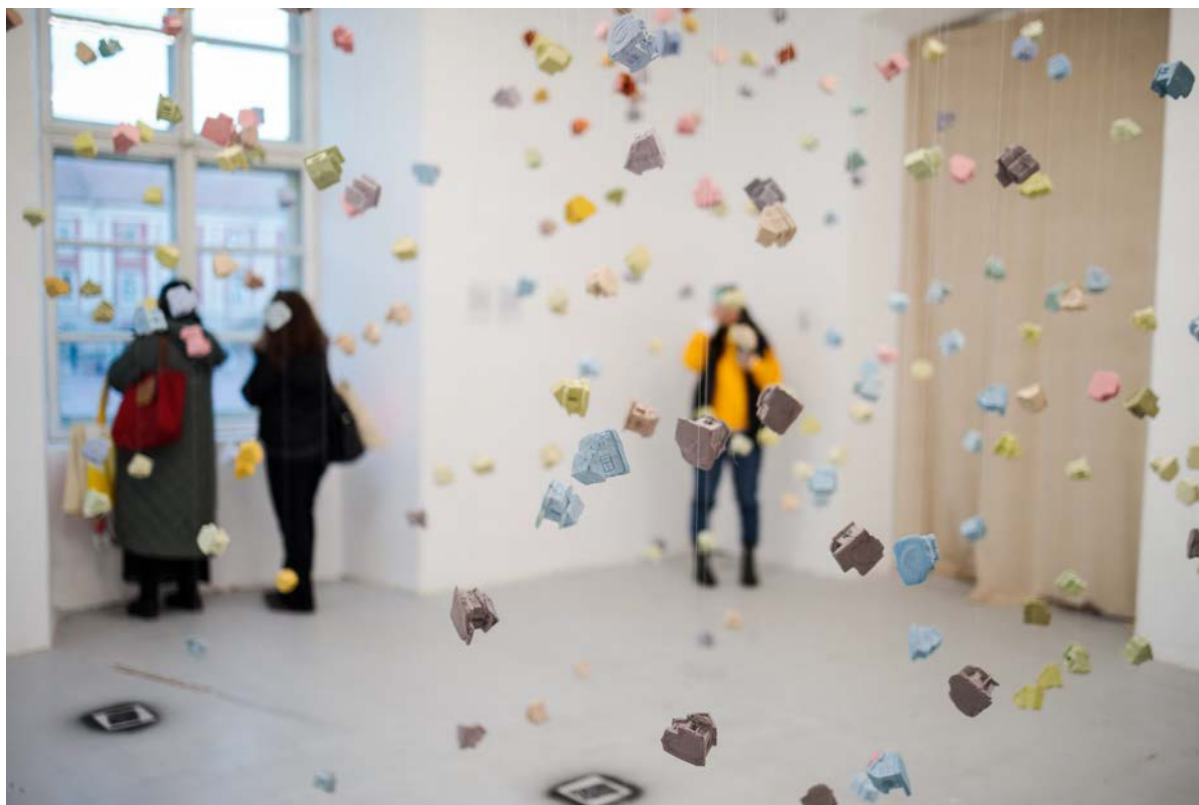
„Copiii programați pe duminică au venit și, nu doar că au venit, dar au și fost cu adevărat interesați și foarte atenți.”

Insert, Dan Perjovschi, Chronic desire-Sete Cronică Expoziție centrală colectivă, Comenduirea Garnizoanei ©Cătălin Bătrînu

„Am trăit un moment magic când, de după o perdea neagră am dat într-o cameră în care părea că plutesc în aer zeci de căsuțe din ipsos colorate pastelat. Instalația multimedia Casă mică, casă dulce acasă a artistului Sead Kazaxhiu e o trimitere la situația locativă complicată a romilor vulnerabili, lipsiți de mijloace financiare pentru a-și cumpăra o casă sau care trăiesc cu frica evacuării – casele suspendate sunt un simbol al tuturor locuințelor lipsite de stabilitate.” — Scena 9, Nicoleta Moise, Oana Filip

Casă mică, casă dulce acasă, Sead Kazaxhiu, Instalație multimedia, Chronic desire – Sete cronică, Expoziție colectivă centrală, Comenduirea Garnizoanei @Petru Cojocar

Muzeul de Transport Public Corneliu Miklosi

*Mother Tongues and Father Throats, Slavs and Tatars, Chronic desire – Sete Cronică Expoziție centrală colectivă, Muzeul de Transport Public Corneliu Miklosi
©Petru Cojocaru*

„Liceeni, în general, vin să-și facă poze la Slavs and Tatars”.

„Încep să vină din ce în ce mai multe persoane care nu obișnuiesc să meargă la expoziții și sunt interesate să înțeleagă”

După ce a reprezentat cu succes România la Bienala de la Veneția (2022), proiectul *Tu ești un alt eu – O catedrală a corpului* al artistei și regizoarei Adina Pintilie este prezentat în premieră în România, la Kunsthalle Bega.

*Tu ești un alt eu – O catedrală a corpului, Adina Pintilie, Instalație multimedia, Kunsthalle Bega
©Seba Tătaru*

„...partea cea mai interesantă pentru mine este că din toate conversațiile pe care le-am purtat până acum cu vizitatorii, nu am găsit încă opinii negative legate de proiect, deși mă așteptam (înainte să încep activitatea de mediere) să pot determina un procent de vizitatori care nu apreciază expoziția. Nu s-a întâmplat asta. Au fost, pe de altă parte, multe lucruri care s-au întâmplat și la care nu mă așteptam.

Unul dintre ele e cât de multe familii cu copii vin în această expoziție. Am avut experiențe incredibil de diferite cu fiecare familie care a venit aici, dar nu am avut niciun copil care să nu fie entuziasmat de ce se întâmplă în jur, într-un fel foarte curios și sănătos.”

„Majoritatea oamenilor care ne vizitează vin în grupuri de 2 sau mai multe persoane, iar partea de interes puternic pentru majoritatea oamenilor este camera 3, camera de VR.”

Expoziția *Mircea Nicolae – Lucruri mărunte, lucruri prețioase* (Comenduirea Garnizoanei Timișoara) a readus în atenția publică o figură marcantă a artei contemporane din România. Sub pseudonimul Mircea Nicolae, artistul Ionuț Cioană (1980–2020) a avut o traiectorie diversă și bogată, a imaginat formate curatoriale care au testat limite instituționale și a fost unul dintre cei mai talentați critici de artă ai generației lui.

Lucruri mărunte, lucruri prețioase, Mircea Nicolae, Salonul de Proiecte, Comenduirea Garnizoanei @Seba Tătaru

"O fată plânge în sala video. Am plâns și eu ieri și alaltăieri."

"I am from Greece, I feel very connected to the Kiosk idea. We have them too."

Proiectul *Pepiniera*. 1306 plante pentru Timișoara, o intervenție în spațiul urban timișorean al MAIO Architects (Spania), ne propune să privim Piața Victoriei dintr-o nouă perspectivă, de la înălțimea unei instalații metalice temporare, pline de vegetație.

Pepiniera. 1306 Plante pentru Timișoara, MAIO Architects, OAR Timiș, Studio Peisaj, Nomadic Studio
©OAR / Filiala Timiș

“M-am bucurat că a fost criticată. Dacă nu avem critică într-un oraș, înseamnă că e mort. Nu prea avem cultura instalațiilor urbane, nici de artă, nici de arhitectură și faptul că a fost realizată această instalație și că a pornit o dezbatere în societate asta înseamnă că trezește comunitatea la viață”. — Peisagistul Alexandru Ciobotă într-un interviu pentru news.ro

În perioada 18 februarie – 17 martie, instalația a fost vizitată de **23.569 de persoane**.

Pe lângă a fi o expoziție în sine și un spațiu de contemplare asupra biodiversității spațiului urban, *Pepiniera* este și o locație alternativă pentru evenimentele orașului. Astfel, OAR Timiș a lansat un apel prin care invită operatorii culturali să propună evenimente, în formate diverse (spectacole, ateliere tematice, micro-expoziții, dezbateri, lansări) care pot fi găzduite în *Pepinieră*.

Vocația Timișoarei de capitală a artei contemporane a fost confirmată și de expoziția *Victor Brauner: invenții și magie*, finanțată de Consiliul Județean Timiș și co-organizată de Muzeul Național de Artă Timișoara, Centrul Pompidou din Paris, Fundația Art Encounters și Institutul Francez din România, cu lucrări provenind și din Muzeul Național de Artă al României, din muzeele franceze din Saint-Étienne și Cantini, din Marsilia, dar și din muzeele din Tulcea și Galați.

Expoziția Victor Brauner: invenții și magie, Muzeul Național de Artă Timișoara ©Seba Tătaru

„Expoziția Victor Brauner: invenții și magie este remarcabilă din toate punctele de vedere, și aceasta datorită faptului că reușește să servească exemplar, cum numai la marile expoziții internaționale (așa-numitele, mai mult sau mai puțin răutăcios, blockbuster) îmi este dat să văd, un „conținut” epocal, acela al operei polimorfe, permanent exploratorii și în neîncetată auto-metamorfozare a lui Victor Brauner, desenant, pictor și creator de obiecte devenit un nume fetiș, cult, pentru istoria artei actuale.” — Bogdan Ghiu, Observator cultural

Tema centrală, aceea a deschiderii orașului către alte culturi și forme de exprimare, cât și celebrarea spiritului rebel și revoluționar al acestuia, a fost susținută prin selecția artiștilor din zona muzicii rock, hip-hop, balkan/etno și electro pentru momentul festiv *Sărbătorim Deschiderea!* Modul în care aceste spectacolele s-au intercalat în programul evenimentului deschiderii și au tradus conceptul curatorial pentru scena din Piața Unirii este încă un pas către o serie de evenimente prin care Timișoara să fidelizeze categorii noi de public național și internațional.

Dan Byron, Concert IPR în Piața Unirii ©Petru Cojocaru

"...am fost impresionat de lumea multă adunată în piață la concertul unei trupe care nu e în mainstream. Nu am văzut niciodată atâta efervescență în Timișoara." — Dan Byron (invitat Implant Pentru Refuz), într-un interviu pentru pressalert.ro

Concert Tarek Atoui, Sinagoga din Cetate ©Călin Abrudean

"Sunt sigur că fiecare sunet generează diferite emoții, reacții, gânduri în oameni. Asta îmi place cel mai mult la munca mea, deschide porți către locuri intime." — Tarek Atoui, într-un interviu pentru IQads.ro

Ecouri în comunitate

În linie cu conceptul dosarului de candidatură de a activa locuitorii orașului prin cultură, o parte specială a evenimentelor din programul deschiderii au fost inițiativele din comunitate, pentru comunitate, contribuind la extinderea programul cât mai adânc în cartiere.

*Show-ul cu păpuși gigant, cartierul Dacia
©Flavius Neamciuc*

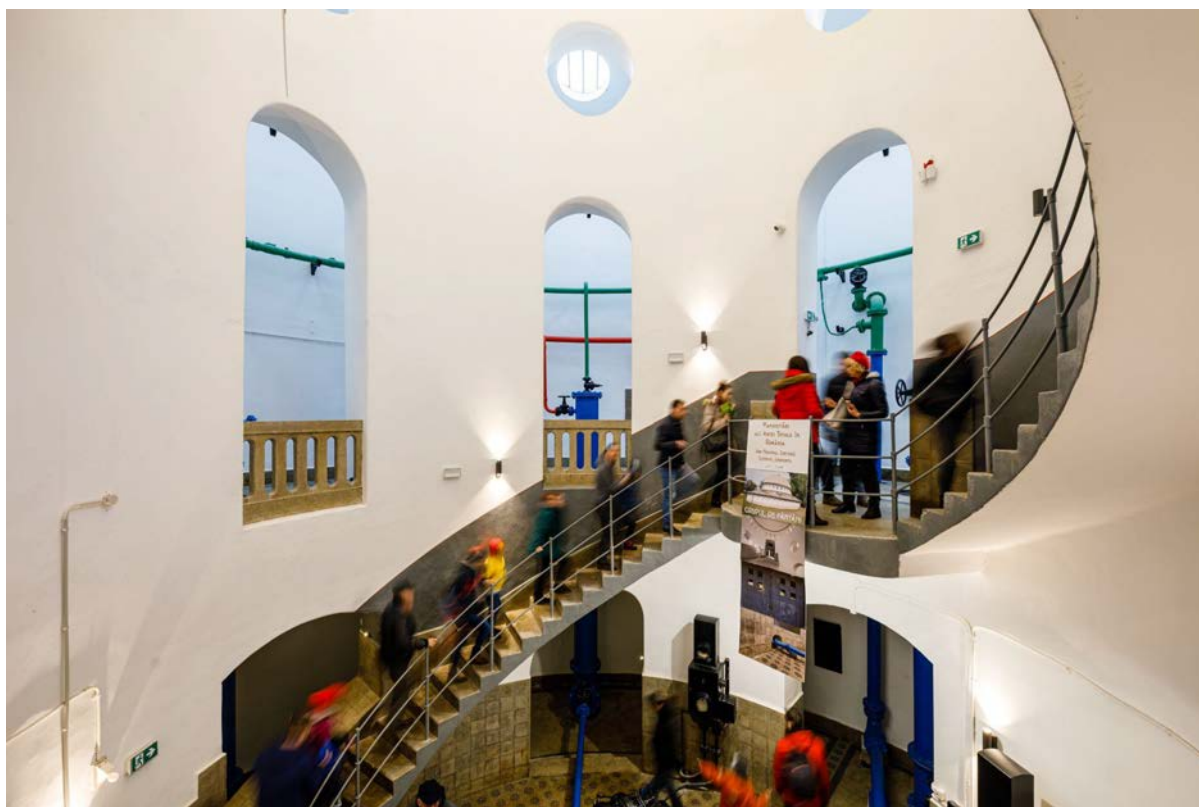
„Respiri la unison cu actorii Teatrului Maghiar de Stat „Csiky Gergely”, le vezi în HD fiecare mișcare, mergi după ei (cu autobuzul/vaporașul și apoi prin oraș), le explorezi spațiul (care limitează butaforia la minim și se întrebuințează de obiectele deja existente în lăcașul uneia dintre cele mai moderne și mai inedite biserici din România) și faci, efectiv, parte din călătoria lor.” — Raluca Circiumaru, Happ.ro

„Am avut parte în ambele zile de eveniment de un public pe care nu l-am mai întâlnit în cadrul evenimentelor noastre.” — Asociația Lumea Voluntarilor

„M-a surprins numărul mare de turiști străini la evenimentul organizat de noi.”
— Fundația Diaspora

„Bucuria mea a fost imensă când am văzut cum se adună lumea la eveniment. La Școala Gimnazială Numărul 7 Sfânta Maria știam că va fi lume pentru că eram sigur că vor veni elevii împreună cu părinții, dar la celelalte locații (Dacia și Clabucet) nu știam cum vor veni. Tocmai de aceea în seara de Opening (vineri), împreună cu toată echipa de la Teatrul pe Roți am împărțit cateva mii de flyere în speranța că evenimentul nostru va ajunge în gândurile oamenilor. Și drept dovadă faptul că în următoarele zile lumea a venit valuri, valuri... ceea ce a fost o bucurie.” — Teatrul pe Roți

*Branșament cultural la Uzina de Apă, Fundația Aquatim
©Florin Gherasim*

„Fotografiile din expoziție ilustrează perspective asupra unor spații inaccesibile, unde zone ale fabricilor, muncitorii, mașinile și infrastructurile sunt în funcțiune în spatele ușilor închise. M-a impresionat puternic imaginea cu linia de producție AZUR, vecină cu FABER.” — Bright Cityscapes: Mirroring the ecosystem @FABER

„M-a surprins dorința autentică a oamenilor de a descoperi evenimentele culturale. Am avut un public foarte divers și numeros. Duminică, chiar și la ora 22 fără 5 minute au venit 2 participanți curioși să descopere expoziția și cerându-și scuze că au ajuns atât de târziu.” — artouching

„Ne-a bucurat mult participarea în număr atât de mare a unui public extrem de divers. Foarte multe familii cu copii și foarte multe persoane care nu participă de regulă la evenimentele organizate de noi. Pe parcursul celor 3 zile, dar în special sâmbătă și duminică, am simțit o energie și o atmosfera de sărbătoare generalizată, chiar dacă noi nu am reușit să prea ieșim din zona Traianului, se observa pe oamenii care treceau pe la noi.” — Asociația Cetățean de Traian

*Harap-Alb, Casa de Cultură a Municipiului Timișoara
©Alin Zelenco*

*„Bucuria de a juca pentru copii e o recompensă pe care doar jucându-te o primești.” —
Povestitorul, Craiul, Gerilă, Albină / Ionuț Marian Pîrvulescu*

*TakeOver, Liga Studenților din Facultatea de Automatică și Calculatoare
Facultatea de Arhitectură și Urbanism ©Cătălin Anghel*

„Pentru mine orașul s-a simțit foarte efervescent, până la limita la care ar fi fost alt oraș cu totul. Atmosfera din Timișoara de miercuri-joi și după clar, vineri-duminică, a fost ceva ce n-am mai simțit în oraș niciodată. A fost ceva comparabil cu centrul unei capitale mai la vest de noi – Viena, Budapesta, în care toată lumea se simte bine, toată lumea participă la ceva, vrea să urmărească ceva, vrea să se distreze, vrea să consume o formă sau alta de cultură.” — Alexandru Luca, într-un interviu cu Anitta Pelin - Spații Noi.

Un weekend pentru un an. Deschiderea a oferit atât timișorenilor, cât și oaspeților, ocazia de a-și (re)descoperi orașul așa cum și-l amintesc, îl trăiesc sau imaginează: curajos, conectat la Europa, divers și deschis pentru idei și oameni noi.

Dacă există un fir de referință care leagă împreună evenimentele care apar în programul deschiderii Timișoara 2023 este dorința de a depăși granițele creativității în domeniul artei contemporane și de a descoperi orașul, cu ochiul, urechea sau inima, într-un dialog autentic între țări și generații, genuri și culturi, tradiții și tehnologii.